

יביע אומר - הר גילה

יוגש | גליון 381

יא' שבט תשפ"ד
להפצת העלון / הארות / הקדשות
יעקב- 0528445949

זמני היום אופק ירושלים

מוצ"ש ר"ת	מוצ"ש	כניסת שבת
17:48	17:15	16:23

העלון מוקדש לפרופאט והצלחת הגאון הגדול הר' בן ציון מוצפי בן מובה שליט"א | נמית בת תקוה | שיראל בת אור | ר' שלמה בן שושנה דיאל בן גולד דוד יונתן דיאל בן מובה משה בן מולד רחל בת חנה גלית בת שולמית. לע"נ- צדוק בן חביבה, ר' דוד בן שרה אהרון בן שירין. זרע קודש- מתן בן עדיה ושרה בת כרמלה זיווג הגון- ורד פריחה בת בתיה שיר בת אסתר | להצלחת- מתפללי בית כנסת 'יביע אומר' הר גילה הי"ו

מורנו ורבנו הלכה למעשה

עפ"י גאון עוזנו ותפארתנו מרן הרב עובדיה יוסף צדוק"ל
ובנו הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א

הלכות ברכות - דיני קדימה בברכות - א) הביאו לפניו פירות האילן וביניהם תמרים, התמרים קודמים לשאר פירות האילן, לברך עליהם תחלה, ויפטרו בברכתם את כל פירות העץ שלפניהם.

ואם יש שם פת הבאה בכסנין יש להקדימו ולברך עליו בורא מיני מזונות. ואם יש לפניו פירות ממין שבעה, ופרי חדש שאינו ממין שבעה, עדיף להקדים הפרי החדש שמברך עליו גם ברכת שהחיינו. ויקדים לברך ברכת הפרי תחילה ואחר כך שהחיינו.

ב) הביאו לפניו פירות עץ ודבר שברכתו שהכל, ברכת בורא פרי העץ קודמת, שהיא חשובה שאינה פוטרת אלא פרי עץ. וכן אם הביאו לפניו דבר שברכתו בורא פרי האדמה, ושהכל, ברכת בורא פרי האדמה קודמת.

ואם הביאו לפניו פרי עץ ופרי אדמה, אפילו אם פרי העץ משבעת המינים, איזה מהם שירצה יקדים.

ג) יש אומרים (טור בשם רבנו פרץ), שזה שאמרנו שהתמרים קודמים לענבים, שזה (התמרים), שני לארץ, וזה (הענבים שהם גפן), שלישי לארץ. דוקא ענבים, אבל אם עשה מהם יין שקובע ברכה לעצמו, בורא פרי הגפן, כיון שמפרש בברכתו גפן, ברכה חשובה היא, וקודם לתמרים, שהוא דבש, והוא קודם אפילו לזית שהוא ראשון לארץ בתרא, ודעת מרן אינה כן, שכל שאין ברכתיהם שוות איזה מהם שירצה מקדים.

ד) אם טעה והקדים לברך על פרי עץ המאוחר בפסוק מבין שבעת המינים, או אפילו אם הקדים ובירך על פרי עץ שאינו מכלל שבעת המינים ונתכוון לפטור את שאר הפירות יצא. ואין צריך לברך כלל על שאר הפירות, שאין משפט הקדימה של שבעת המינים כסדרם, אלא לענין לכתחילה. וע"ע לעיל סימן י"א הלכה ו' ח'.

ה) מי שהביאו לו פרי שברכתו שנויה במחלוקת אם בורא פרי העץ, או בורא פרי האדמה, אבל נוהגים לברך עליו בורא פרי האדמה, כגון בננה, ופרי אחר שברכתו בודאי בורא פרי העץ, בלי שום חולק, יקדים לברך על הודאי ובברכתו יכוין בפירוש שלא לפטור את הפרי ששנוי במחלוקת, ואחר כך יוכל לברך בורא פרי האדמה עליו כמנהגו.

וכן אם הובא לפניו אורז שלא נתמעך, שיש מחלוקת אם ברכתו בורא מיני מזונות או בורא פרי האדמה, והמנהג לברך על האורז בורא מיני מזונות בכל אופן, וצלחת של ירקות מבושלים, שברכתם בורא פרי האדמה, יקדים לברך בורא פרי האדמה, על הירקות, ויכוין בפירוש שאינו רוצה לפטור את האורז, ואחר כך יוכל לברך בורא מיני מזונות על האורז. וכן כל כיוצא בזה. [ואם כבר בירך על הודאי ולא נתכוון בפירוש שלא לפטור את הספק, יהרהר הברכה בלבד על הספק].

חברי בית הכנסת 'יביע אומר' מקדמים בברכה את

הרב יעקב פנחסי שליט"א

המתארח עימנו בשבת - להלן זמני תפילות ושעורי התורה

יום שישי - תענית י' במבט **יום שבת**

15:55 שיר השירים 07:30 שחרית ודרשה הרב

16:10 מנחה 14:00 תהילים לילדים בבית הכנסת

קבלת שבת ודרשת הרב 14:30 שעור תורה עם הרב בבית הכנסת

ערבית

19:30 שעור תורה 15:30 מנחה וסעודה שלישית בבית הכנסת

עם הרב בבית הכנסת 17:00 שעור תורה

17:15 ערבית ולימוד תנא דבי אליהו

טעמו וראו כי טוב ה'

כל יום בבית הכנסת, שחרית בשעה 06:00, מנחה - 20 דק' לפני שקיעה
שעור תורה ותפילת ערבית

ערבית נוספת בשעה 19:00 ולאחריה שעור תורה יומי:

יום א' - הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך

בשעה 21:00 ליקוטי מוהר"ן - עם הרב אהוד דהאן

יום ב' - הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך

יום ג' - הרב ניתאי כדורי שליט"א - מוסר

בשעה 20:30 גמרא מסכת תענית.

יום ד' - הרב גדעון מזרחי שליט"א - גמרא מסכת ברכות

יום ה' - הרב אהוד דהאן שליט"א - פרשת שבוע

שאר תורה לשיטת פנימי בשעה 21:00

שבת שלום ומבורך

האם יש לאדם אחריות על דבר בחייו, ובמה?

הוא בבקורים אצלו פמון הכרוכים בתשלום הוגן, ומי מדבר על פסיכולוגים שמעצבים עצות כבלגם בן בעור בבנות מואב, רח"ל, שבבן הלא רק הורסים ומשחיתים את נפש המטפס כידוע, וכבר הארכנו בזה הרבה בספרנו, שעקר בעיות הנפש מקורם מפגם הקדשה, שכן הקדשה שבקרה הוא המחשבה הטובה מקורה בדעת, מקור הדעה, וכענין שאמר: "אין קשוי אלא לדעת", וכשנשחית הסיוד - ברית קדש, נפגמת במקביל הדעת שהיא בראש עמוד השדרה מקום השחלת הדעה, וכמעט שאין כמו עיון השחיתת הדעה ופגמי המחשבה והראיה במקומות האסורים שיש בלחה להרס את הנפש יותר מכל עיון אחר.

ובכן נחזר לענין השיחה ביננו לבין בוראך.

למה לא תבחר לך פסיכולוג טוב יותר והרי לא תמצא אחר מאשר הבורא, שהנו בעל יכלת לרפאותך, וכנאמר (תהילים קמז, ג): הרפא לשבורי לב ומחבש לעצבותם", ועוד נאמר (תהילים קג, ג-ד): הרפא לכל תחלואי הגואל משחת חייכי, ועוד נאמר (דברים לב, ט): "אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא".

ואפן תפלתך ושיחתך צריך שיהא בשפה שלף בלשון הרהוטה אצלך, ומתוך תחושת הבן המתחנן אצל אביו, האוהבו, החרד לגורלו הטוב של בנו יותר מכל, והאוהבו אהבה וחמלה גדולה ויתרה לאין סוף וכאמרנו בתפלה: אהבת עולם אהבתנו ה' אלקיני, חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו.

ואהבתנו זו אינה תלויה בדבר, לא במעשיך הרעים או הטובים, ולא במדויקד הטובות או הרעות, שכן אכן הקדוש ברוך הוא אינו ותרן, אולם לעולם אין זה על חשבון אהבתו אותך, וכאב אף שפועס על בנו שנהג שלא כהגן, מכל מקום אהבתו אליו מתמדת בכל מצב. והארכנו בזה בספרנו "אהבתי אתכם", והוכחנו אמתות זו שאהבת ה' לאדם ואפילו לרשע הנה אהבה אין סופית, ורק מחפה וממתין הוא לתשובתו של זה החוטא.

להורים קשי יום, באיזה חברה, עיר, שכונה, לאיזו עדה ישתדך וכיוצא. הכל בהשגחה פרטית.

כך שהאדם יש לו להשלים עם טבעיו ותכונותיו ועמהם לבחר בטוב, ואין מטל על האדם לשנות את אפי בריאתו ויצירתו, אלא עם תכונותיו וטבעיו עליו להשתדל לעבד בהם את קונו ולא להלחץ ולחוש אחריות בעצמו: למה יש לי מדות כאלה... למה יש לי רצונות כאלה... למה יש לי פשורים כאלה... למה אני לא מצליח כמו חברי... כל אלו מחשבות של שבר שהורסים את הנפש משלוחתה.

הצעות מעשיות להשיב את הנפש המיוסרת

שיחת הנפש בבוראה. דע, תרופת הפלא, ועצת העצות לרפואת הנפש, היא להשיח לפני בוראך את דאגותיך, לחציקי, מתחיקי, הפחדים והחרדות שתוקפים אותך.

פשוט לשבת במקום שקט, במקום שאין בו איש מלבד בוראך ואתה, ולספר לו בשפה שלף בלשון הרהוטה אצלך את כל מה שעובר עליך.

תתבונן, אנשים הולכים לפסיכולוגים, לפסיכיאטרים, יושבים מולם, ושופכים לפניהם את מרי שיחם, ואת כל משברי נפשם, אותו פסיכולוג יושב ושומע מאזין [ולמה שלא ישמע אחר שההגך משלם על כך שישמע אותך] ואתה נרגע בכל רגע שהוא שומע אותך, ונתן הוא כמה הצעות שבכלל לא קלות לישובם ובצורף כמה "פדורים לראש", ועל כך ההגך משלם טבין ותקליין - כמה מאות שקלים, וחש ההגך בטוב, שכן ההגך מטפל... ההגך בידיים טובות... ההגך מדבר על און שומעת... ובהרבה מקרים אפלו לא שם לב אותו מטפל האם בכלל היה מצדיק לקח ממנו תשלום שכזה, עם כל זה משלם הוא ואולי אפלו בעין יפה תשלום מכבד על כך שהיה מי שישמע אותו, יאזין לו, יתנהן לו בראשו, ויעודדו או יפחידו - זה כבר תלוי בשקול דעת של הפסיכולוג ללא שום אחריות על התוצאות.

זה במקרה הטוב, ישנם מקרים גרועים שמתפתח אצל המטפל תחושת "תלות" שהנו תלוי ברפואי, ומתמיד

ברור הדבר שהאדם אכן אחראי למעשיו, ועל כן הרי מחיב הוא לשוב בתשובה על חטאיו ומחללי, וכמו כן מדת "האחריות" הנה מדה נצרכת ביותר שיחוש האדם "אחריות" בכל הקשור לנדךש ממנו, וכמו לפרנס את בני משפחתו לראג לשלוחם וכיוצא.

אולם כל מדת האחריות החיובית הוא במה שבחחו וברצונו של האדם, על האדם מטל להיות בעל רצון טוב, ולהשתדל לעשות את המטל עליו כפי כחו, מעבר לכך מחיב הוא להשלים עם כל התוצאות ושיהיו אשר יהיו, ולהבין שהתוצאות הנם בידי שמיים, וגם אם קלקל עליו לראות היאך לתקן את קלקולו, ולא לפל לתחושת יאוש אחר שמשתדל הוא לבחר בטוב ולישם את בחירתו. ואין מטל עליו האחריות על התוצאות הסופיות.

עקר הלחצים הנפשיים נובעים מכך שהאדם חש שהוא זה שמשטל עליו לסדר עניניו, ואם לא הוא שיסדר עניניו אין מי שיסדרם, ובכך הרבה פעמים נוטל האדם על גבו משא כבד שאינו יכול לשאתו, ובכך נשבר הוא בנפשו על פשלונו ואזלת ידו.

נתבונן,

מדוע הילדים בדרך כלל רגועים, לא מצוי אצלם לחצים, מתחים, דאגונות וחרדות.

התשובה לכך פשוטה, מפני שאין הם חשים שישינו אינשהו נטל כבד על כתפיהם, לא נטל של פרנסה, חובות, חנוף, זמנם בידיהם לעשות בו כחפצם ללא לחץ והשתעבדות, תחושתם תחושת בני חורין אחר שיש להם מי שיצאג להם לכל צרכיהם, כך שהדאגה מהם והלאה ולכן בדרך כלל מצבם רגוע שלו ושמח.

כך צריך לחוש כל יהודי מאמין, שכן בעצם הקדוש ברוך הוא הוא זה שפנהיג את העולם, את פרנסתו של האדם, בריאותו, דירתו, וזוגו, קלדיו, וכבר מתחלת יצירת האדם נגזר עליו כיצד יהיו פשוטיו, זכרונו, פקחותו, רכוזו, וריוזותו או עצלותו, אמיצותו או פחדו, ושוב דעתו או בלבול הדעת, בישנותו או עיוותו, וכן בותר מדותיו: גאוה עגנה עקשנות, ותור, פעס, נחיתות, נדיבות, קמצנות, קנאה, חמדה, תאוה, וכיוצא, וכן לאיזה הורים וילד - להורים מאשרים או

הנהגות לשבת - הרב חיים רבי

'השכר בעולם הזה בזכות שמירת שבת'

"ושמרתם את השבת פי קדש הוא לכם" (שמות לא, יד), על ידי השמירה הגדולה מרגישים קדשה רבה. והמוסיף בשמירה ובקדשה, מרגיש באותה קדשה יותר מהאחרים.

והיסוד הזה נקרא "עבודת ה'", כי הוא באמת קשה כמו עבודה. מי שמוסר נפשו וכוחו וגופו לקיים מצוה, כך מקבל הרגשה והנאה מהרוחניות של אותה מצוה. והפסוק אומר "ועבדתם את ה' אלהיכם וברך את לחמך ואת מימך" (שמות כג, כה). פתח בלשון רבים "ועבדתם" וסיים בלשון יחיד "את לחמך ואת מימך", ללמדנו שכולם עובדים את ה', אבל לא כולם מקבלים מה' יתברך בשוה, אלא כל אחד כפי ההשקעה שלו. וכך בשבת קודש, לא כולם נהנים בשוה, אלא לפי המסירות ההשקעה והשמירה של כל אחד ואחד, זוכה לחוש את קדושתה של השבת.

"שמירת שבת" היא כמו שומר במפעל, ששומר שאחרים לא יגנבו מהמפעל, וכמו מאבטח בבתי ספר. על פי החוק, אסור למאבטח לשקוע בקריאת ספר או בדברים אחרים, אלא רק עיניו צופות על השטח במשך כל זמן שמירתו בסיקור עין, מי נכנס ומי יוצא ומי נראה חשוד בעיניו. וכך שמירת שבת קודש, לשומר שהאחרים ובני המשפחה יתעוררו לשמירת שבת. וגם לחשוב רק על השבת, מכניסת שבת עד יציאתה, "כל מעייני כך" (תהלים פז, ז). ואז זוכים לכל ההבטחות המיוחדות לשומרי שבת. וכיוצא בזה, באגרת הרמב"ן, שהבטיח לבנו שמשמים יענוהו בזמן שיקרא באיגרת, וכמובן שזה לא פרק תהילים, והכוונה בזה שכשיזכה לקיים את הנאמר שם יגיע למדות נעלות שכאלה, אז יענוהו מהשמים.

וכידוע הגאון רבי חיים קנייבסקי זצ"ל אומר שלא שמענו תועלת בתרומת "ח"י רוטל" בל"ג בעומר במירון. ויתכן שכשיש עמל תורה וקיום מצוות, אז ח"י רוטל

מסייע. אחרת, אין אפשרות לעשות "תחבולה" למחילת עוונות ולהצליח, וצריך הרבה השקעה ומסירות נפש, ולה' הישועה.

וראה מהש"ס ("ע"ז יח.), שרבי מאיר בעל הנס הסכים להציל את אחות אשתו ממקום תועבה של הגויים, והתחייב לנס על ידי אמירת "אלהא דמאיר עניני" בתנאי שעדיין לא נכשלה בעבירה. ולכאורה יש להבין מה הקשר, וכי סגולה זו לא יכולה להציל באם נכשלה בעבירה. וכנראה שאם אין הכנה מוקדמת מצד האדם עצמו לא תעזור הרבה אמירת "אלהא דמאיר עניני". וכן בשאר סגולות, כוחם מועיל כשיש הכנה נכונה מקודם.

ועיין להלן, ששמירת שבת קודש זו לא רק האמונה שה' יתברך ברא את העולם, אלא בעיקר להמליך את ה' יתברך שמנהיג את העולם בהשגחה פרטית רגע רגע ושעה שעה.

ובספר פלא יועץ (ערך קדושה) מביא, שעל ידי הרהורי תשובה ומקוה טהרה בערב שבת קודש, זוכה לתוספת נפש רוח נשמה ושפע קדושה משבת קודש לששת ימי המעשה ויועיל לו בעבודת ה'. והוסיף עוד (ערך ברכות) שכשאומר לחבירו "שבת שלום", יכיון שפירוש המילים הוא, שבזכות השבת שלום יהיה לך ותהיה מבורך.

ובספר יושר דברי אמת השלם (עמ' קמה) מביא, שמקוה עם כוונות מעלתו גדולה, אולם מעלה גדולה יותר היא כשמכוון לשבור את ליבו ולהתקדש, כי העיקר הכוונת הלב. והוסיף (עמ' קכז) שכמו הרוח שבכוחה לעקור הרים והיא דבר רוחני שלא נראה לעין, כך המחשבה הרוחנית בתפילה ובדבור כוחם גדול לעקור כל מיני קטרוגים, ע"ש. ובודאי את היצר הרע שנמשל להר (סוכה גב.) והמכוון כך בשמירת שבת קודש, בודאי שיזכה לדברים גדולים.

חייב אדם לקבוע זמן ללימוד תורה כל יום שיעור תורה ביביע אומר

מוקדש להצלחת כל חיילי עם ישראל ומגיני הארץ לרפואת הפצועים והחזרת השבויים

'להיות עסוק בטוב'

יעקב יורד למצרים יוסף לוקח אותו לפגישה עם פרעה : "ויבא יוסף את יעקב אביו ויעמדהו לפני פרעה ויברך יעקב את פרעה. ויאמר פרעה אל יעקב כמה ימי שני חייד, ויאמר יעקב אל פרעה ימי שני מגורי שלשים ומאת שנה מעט ורעים היו ימי שני חיי ולא השיגו את ימי שני חיי אבתי בימי מגוריהם. ויברך יעקב את פרעה ויצא מלפני פרעה".

מספר ראשונים פרשו כמופיע בפרוש "דעת זקנים" מבגלי התוספות

כתב : "פשוט: לפי שראהו זקן מאוד ושערות ראשו זקנו לבנות מרב הזקנה שאל כן, והוא ענהו ימי מגורי שלשים ומאת שנה, מעט ורעים. לומר מעטים הם שנותי אלא מתוך רעות שהיה לי קפצה עלי זקנה".

ומוסף ה"דעת זקנים" "ומביא את המדרש : "בשעה שאמר יעקב מעט ורעים היו, אמר לו הקב"ה: אני מלטיחך מעשו ומלכו והחזרתי לך דינה גם יוסף ואתה מתרעם על חיידי שהם מעט ורעים !?, חיידי שמנינו התבות שיגש מן ה'ויאמר' [פרעה] עד ב'ימי מגוריהם', כך יחסרו משנותיך שלא תחיה כחיי יצחק אביך, והם ל"ג תבות וכמנין זה נחסרו מחייו שהרי יצחק חי ק"פ שנה ויעקב לא חי אלא קמ"ז".

ולכאורה, התגובה של יעקב טבעית, ומדוע נתבע על כך ?

וכן, מובן אולי מדוע נחסרו ימים כמנין המלים בתשובתו של יעקב לפרעה, אך מדוע נחסרו גם שנים כנגד המלים של שאלת פרעה את יעקב ? מדוע מונים מ"ויאמר פרעה" ?

התשובה נעוצה בדברי חובות הלכות שכתב בשער הפרישות אות ד : "הפרוש, צהלתו בפניו ואבלו בלבו".

אדם הפרוש מבין כי אסור לו להראות לא טוב, הוא מיצג את ה' בעולם. ותפקידו להראות כמה טוב ה' ואיזו שמחה יש לעובדי ה'.

מעבר לכך שהפרוש מבין כי העולם הזה הוא רק מסדרון המוביל לעולם הבא. ולכן אין להתאבל מדי על עניני העולם הזה.

כאשר האדם חושב שמגיע לו אזי הוא מצטער ומתאבל מאוד.

מי שחושב שלא מגיע לו כלום, אין לו מה להתאבל. לא הגיע לו ולא קבל.

חושן משפט- הרב יצחק פריי

'משולחן בית הדין'

שאלה : אני מחתנת את בתי בעזרת ה' בעוד מספר שבועות.

כאשר חפשונו שמלת פלה נכנסנו למספר סלוני כלות למדד את שמלות .

באחד מהם היתה שמלה שהתלבטנו עליה. אך בסופו של דבר יצאנו מהסלון ללא החלטה.

בסיעתי דשמיא מצאנו לאחר ימים ספורים שמלה מציגת במכירה כלשהי וקנינו.

אלא שאתמול התקשרה אלי בעלת הסלון בו התלבטנו על השמלה וטענה כי היא חשבה שאנו לוקחים את השמלה וכבר עשתה בה תקונים להתאימה לבת שלי. **האם אנו מחזבים לשלם לה?**

חיוזוק לנשמה

'סובב את הגלגל הנכון'

אל מחנה עבודה ברוסיה הגיע אסיר שנשפט לשלושים שנים של עבודה בפרך. הכניסו את האסיר לחדר שעל קירו הותקן גלגל גדול וכבד. "עליך לסובב במשך כל היום את הגלגל, יש לך מספר שעות מנוחה וארוחה אחת" אמר לו מפקד המחנה.

יום יום במשך שלושים שנות מאסרו סובב האסיר את הגלגל הכבד.

אט אט הייאוש חלחל בו, אך המחשבה שהגלגל מחובר לטחנת קמח או למשאבות מים בצד השני של הקיר עודדה את רוחו.

הוא דמייך שהוא טוחן קמח הנלקח למאפייה גדולה המייצרת לחמים מיוחדים, או שואב מים המשקים גינה המלאה בפרחים יפים, עצים מלאי פירות וירקות מרעננים. ראה את היבולים השופעים ואת שקי החיטה הטחונה שאלפי בני אדם עניים אוכלים מהם לשובע...

בחלוף שלושים שנות עבודה מפרכת, נפתחה דלת חדרו ומנהל המחנה בישר לו על שחרורו. לפני שיצא מהמחנה פנה למנהל ואמר: "שלושים שנה אני מסובב את הגלגל הכבד שחובר לקיר חדרך, רציני בבקשה לראות מה עומד מאחורי הקיר, לראות את פרי עמלי, את הקמח הנטחן או את הפרס הגדול שנוצר עקב סיבוב הגלגל".

יש פתגם שהבירות משתמשות בו " כגדל הצפייה כך גדל האכזבה". זאת אומרת כי מי שאינו מצפה לא מתאכזב .

וזה היתה התביעה כלפי יעקב אבינו , כמובן בדרגתו הגבוהה שאין לנו משג בה, מדוע לא הודה על הטובה אלא הצטער על הרעה .

בכל תחומי החיים הדבר קיים.

הן בין אדם למקום. והן בין אדם לחברו.

רבים כפיכול כועסים על ה' מדוע "עשה להם" כך וכך. אך אינם מביטים על רב הטובה.

כאשר נשבתי בנחום אבלים אצל מכר על פטירת אחד מהוריו , ל"ע, הוא פתח ושאל מה עשיתי לה' שפכה הוא עשה לי . מפאת החשש לחלול ה' שהיה באותו פורום, לא נתתי לשאלה להשאר באויר.

שאלתי אותו בעדינות האם את אותה שאלה הוא גם שאל כאשר סיים לבנות את היולה שלו. האם את השאלה הזו הוא שאל גם כאשר קנה רכב מפאר חדש. האם הוא שאל זאת כאשר הוא רואה נחת מהילדים ?

הוא ניצור והתבלבל.

בתחלה הוא לא הבין מה אני רוצה.

ואז הסברתי כי אם האדם תולה את הכל בזכותו, אזי הוא בבטיחה.

כי תמיד נתן למצא דברים טובים ודברים שאינם כאלה. וגם למצא סבה למה קרה לאדם צער.

"אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא".

ואם הוא מבין שישוים דבר לא מגיע לו, למה הוא לא היה עסוק בהודיה.

גם בין בני זוג הדבר קורה. כאשר כל אחד עסוק במה השני לא עשה ולא נתן. ולא יודע להודות על מה שכן נעשה.

חשוב להיות עסוקים בטוב ולהודות על הטובה.

שבת שלום ומברך

לייעוץ ניתן להתקשר 0523898468.

תשובה: מזל טוב. במדה וחתמתם על חוזה כלשהו בודאי שאת מחבבת לשלם.

אמנם אם זה נכלל בדבר שעל פי החק נתן להחזירו ולהזכות עליו, זכות זו עדין קיימת.

כמו כן, אם לא נעשה חוזה, אך שלמת דמי קדימה, יש הסבורים כי מתר למוכרת להשאיר אצלה את דמי הקדימה.

אם גם לא השארתי את דמי הקדימה. אלא רק אמרת לה שאת רוצה את השמלה ושתתקן לך אותה. אף שאין לך חיוב מן הדין, יש ענין לצאת ידי שמים. על מנת לא להחשב אדם שאינו נאמן.

אך כאשר לא נעשתה כלל עסקה ואף לא אמרת לה שתתקן את השמלה. אין למוכרת להלין כי אם על עצמה. והיא הפסידה לעצמה בכך שלא בררה אתה טרם עשית התקנים.

חיך המנהל חיך שטני ולקחו אל מעבר לקיר... מה גדולה הייתה אכזבתו כשראה שהגלגל לא חובר לכולם ועבודתו במשך שנות מאסרו הייתה להבל וריק.

ברגע שהבין שכל עמל חייו היה לשווא הוא התמוטט ומת מצער...

כולנו הגענו ל"חדר גדול" - לעולם הזה למשך מאה ועשרים שנה. לעולם הגדול הזה מחוברים אלפי "גלגלים" כל מעשה שלנו מסובב "גלגל" אחר, יוצר דברים, מניע מנגונים.

כל אדם חפץ שפעולותיו ישאו פרי, שיראה תוצר מעמלו, הרי לשם כך הוא פועל ויוצר מידי יום.

כל אדם מצויר בדמיונו את פירות עמלו והשכר הגדול שיקבל בעתיד. אך כמה גדולה תהייה אכזבתו בסוף ימיו של אדם שחי כל חייו למען מטרה גשמית בלבד כשיראה שכל עמלו בעולם הזה, כל סיבובי ה"גלגלים" היו להבל וריק, אין מאחורי "הקיר" לא פירות ולא קמח, לא פרחים ולא חלות.

לא די בזאת שלא יראה מאומה מעמלו עוד יוסיפו לו קנס על בזבוז שנים של בטלה...

כל מעשה טוב שלך, כל מצוה, כל מחשבה טובה על הזולת מסובבת "גלגל" המחובר למנגנון רוחני מורכב, כל פעולה שלנו מותאמת למערך עם משמעות המעניקה לחיינו תחושה עמוקה של תכלית ומטרה.

נכניס מידי יום משמעות רוחנית לחיינו, משמעות המייצרת פירות טובים. נסובב את "הגלגלים" הנכונים, "גלגלים" אשר יניבו לנו תוצרת בעתיד...

רוחן קרתא

פתרון לחידה משבוע שעבר:

1. כיצד נקראים בפרשתנו : א. מזון ב. פרי משובח ג. שק ד. בית סוהר? **תשובה**- שבר ב. זמרת הארץ ג. אמתחת ד. בית משמר.
2. כמה בנים היו לבנימין? (רש"י) **תשובה**- עשרה בנים.
3. מה משותף ליוסף ולמרדכי היהודי? **תשובה**- את שניהם הלבישו בבגדי שש והרכיבו במרכבת המלך.
4. מה פירוש המילה " חרטומים" לפי רש"י? **תשובה**- חרטומים = שואלים בעצמות
5. מי היתה אסנת אשתו של יוסף? (לפי פרקי דרבי אליעזר ל"ח). **תשובה**- אסנת היתה בתה של דינה ידוה. ב. 5 ידות?

חידה

1. מי בתורה מכונה : א. בן זקונים ב. ילד זקונים?
2. ציין 3 פירושים לפסוק: " אל תרגזו בדרך". (רש"י)
3. מי היו "מופים וחופים"?
4. מי נתן למי: א. 400 כסף? ב. 300 כסף?
5. באיזה הקשר נאמרו הביטויים הבאים בתורה. א. ידות. ב. 5 ידות?

חברי הקהילה שואלים – י' בטבת

אדם שקם בלילה ורוצה ללמוד או לשמוע שיעור תורה האם צריך לבדוק קודם ברכות התורה?

צריך לבדוק ברכות התורה על כל לימוד תורה בין על לימוד חומש נביאים וכתובים, משנה מדרש או גמרא, ומברך בקומו משנתו ואז לא צריך לבדוק שוב בבוקר, וברכת התורה מברכים אותה פעם אחת כשקם ואפילו שאחר כך הלך לעסקיו כשחוזר ללמוד לא צריך לחזור ולברך ברכות התורה, כיוון שדעתו לחזור וללמוד, אמנם אם בלילה נרדם במיטה צריך לבדוק ברכות התורה כשרוצה ללמוד, גם אם מתכוון לחזור ולישון, ושיקום אחר כך יברך שוב.

ואם הוא רק מהרהר בדברי תורה, חושב על איזה חידוש וכיוצא בזה, פסק מרן שאינו צריך לבדוק, כי הרהור לא נחשב כדיבור, וצריך לדעת כי אדם שלומד (לא בשיעור) ראוי שיוציא את הדברים מפיו ולא רק יסתכל בספר, כי חיים הם למוציאיהם, דרשו חכמים למוציאם בפה. ובכותב צריך לבדוק ברכות התורה, כי כתיבה זה מעשה וזה יותר חשוב מהרהור, ועוד שפעמים שהוא מוציא מילים מפיו בשעה שכותב, כדרך בני אדם.

ובשומע דברי תורה מחבירו נחלקו רבותינו האחרונים, שיש שרצו לדמותו לדין שומע כעונה, כמו שומע קריאת התורה מהשליח ציבור, ויהיה צריך לבדוק, ויש שסברו שבאופן כזה אינו מתכוון לצאת ידי חובה, ואין לו דין שומע כעונה, והביא נידון זה רבנו הראשון"צ בספרו הבהיר ילקו"י סימן מ"ז דרכו בקודש, והעיר שאם שומע מהקלטה וכדומה אזי ודאי אין בזה דין שומע כעונה, ומכל מקום ראוי להחמיר בזה כמו שנבאר בהמשך.

וכן אם קורא מתוך ספר בלא להוציא בשפתיו נחלקו בזה אם נחשב כהרהור או שזה מעשה חשוב יותר מהרהור ויצטרך לבדוק.

ודעת מרן רבנו הגדול לחוש בזה לדעת המחמירים, בפרט שיש דעות שברכות התורה חיובם מהתורה, וצריך ליזהר בזה מאד, ולכך העצה הנכונה היא, שיברך ברכות התורה

כשידי נקיות, ויקרא פסוקי ברכת כהנים ואחרי זה ישמע או ילמד מתוך הספר ויצא לדברי כולם.

בחשיבות ברכות התורה:

הטור והשולחן ערוך פתחו במילים "ברכת התורה צריך ליזהר בה מאד", והדבר צריך ביאור כי לא מצינו לשון זאת כי אם כמה פעמים בודדות (קדושת ובא לציון שצריך לאמרה בכונה, נרות חנוכה, כיבוד אב ואם, צדקה ומזוזה) ולמה יש חשיבות כל כך ליזהר בברכות התורה.

הגמרא במסכת נדרים (דף פ"א) אומרת מה הטעם שאתה רואה שיש תלמידי חכמים שהיה צפוי שבניהם יצאו תלמידי חכמים כמותם, ולא כך הדבר, זה מפני שלא ברכו בתורה תחילה, שכיוון שרגילים בה לעסוק בה יומם ולילה לא מקפידים על ברכתה, ולכן לא זכו לברכתה כמו שאומרים ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו כולנו יודעי שמך, ובאמת שצריך לבקש זה מהקב"ה בהתרגשות הלב, כי זו הזכות הגדולה ביותר לזכות לבנים שיודעים את ה' יתברך ועוסקים בתורה הקדושה.

ויותר מזה הגמרא אומרת שם שזו היתה סיבת חרבן בית המקדש בשרשה, שהפסוק בירמיה אומר "מי האיש החכם ויבן את זאת ואשר דיבר פי ה' אליו ויגידה על מה אבדה הארץ נצתה כמדבר מבלי עובר" ומבארת הגמרא את הפסוק, שדבר זה נשאל לחכמים ולנביאים ולא פירשוהו, כלומר אף אחד לא ידע תשובה, איך הגיעו למצב כזה לעבור על שלשת העבירות החמורות עד שהגיעו לחרבן, הרי היו עוסקים בתורה, עד שפירשו הקב"ה בעצמו שכתוב: ויאמר ה' על עזבם את תורתי אשר נתתי לפניהם, ולא שמעו בקולי ולא הלכו בה, היינו לא שמעו בקולי היינו לא הלכו בה אמר רב יהודה אמר רב שאין מברכין בתורה תחלה. ובמדרש איכה אמרו חכמינו, ויתר הקב"ה על שלשת העבירות החמורות של שפיכות דמים,

גילוי עריות ועבודה זרה ולא ויתר על מה שמאסו את התורה.

רבנו ניסים מביא את דברי רבנו יונה במגילת סתרים, שוודאי שהיו עוסקים בתורה, כי אם לא היו עוסקים בה למה החכמים לא ידעו סיבת החרבן, וכשנשאל לחכמים ולנביאים למה לא פירשוהו, והלא דבר גלוי היה וקל לפרש, אלא ודאי עוסקים היו בתורה תמיד ולפיכך היו חכמים ונביאים תמהים על מה אבדה הארץ, עד שפרשו הקב"ה בעצמו שהוא יודע מעמקי הלב שלא היו מברכין בתורה תחילה כלומר שלא היתה התורה חשובה בעיניהם כל כך שיהא ראוי לבדוק עליה שלא היו עוסקים בה לשמה ומתוך כך היו מזלזלין בברכתה והיינו לא הלכו בה כלומר בכונתה ולשמה.

מזה נבין חשיבות ברכות התורה שאנו מברכים בבוקר, שאנו מודים לה' יתברך שקדש אותנו במצוותיו וציווה אותנו על דברי תורה, ומבקשים בברכה נוספת לה' שיעריב עלינו את דברי התורה ושנהיה אנחנו וכל צאצאינו יודעי ה' ולומדי התורה, ומסיימים בברכה נוספת אשר בחר בנו מכל העמים, וכשאדם מברך על התורה הוא מעריך אותה, לא ברכה אחת כמו על מאכל טעים או להבדיל על מצווה ברכה אחת, כאן מברך שלוש ברכות על התורה, על הזכות לעסוק בה, על מתיקות התורה, אתה מבין שהתורה היא לא עוד דבר ואפילו לא עוד מצווה, כל חפציק לא ישוו בה, אומרים חכמינו אפילו המצוות של התורה.

וכך אמר רבנו חיים בן עטר, אילו היו בני אדם מרגישים ערבות ומתיקות התורה, היו משתגעים ומתלהטים אחריה, איך לא תברך בהתלהבות על התורה, על גודל הזכות שיש לך, על ההנאה והערבות הגדולה שיש בה.

ומכאן נאמר מה שחזרנו עליו שוב ושוב, כמה חשוב להצטרף לשיעורי התורה, להתאמץ בזה מאד לא להחסיר, כי כל דבר שלומד זה עולמות שלמים, אוכל פרותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא.

אחרית הימים

לעתיד לבוא בביאת המשיח יהיו בשורות טובות לרוב, כפי שכתוב בנבואות הרבות על תקופה זו, ותהיה שמחה נוספת שעם ישראל יבין אז שכל מה שארע לעם היהודי במשך הגלות הארוכה בעולם הזה, גם הדברים שנראו אז רעים, בעצם יתברר שהכל היה לטובת ישראל, ועל כך יברכו ברכה מיוחדת "הטוב והמטיב", כיון שבעולם העליון, עולם האמת הכל בצדק ובמשפט. ה'חפץ חיים', גדול הדור בין שתי מלחמות העולם, הרב ישראל מאיר הכהן אמר שהדבר הזה לחותמת, שכאשר המסתכל על כתב החותמת מלמטה, הרי הכתם נראה הפוך ומוטעה, אך מלמעלה, לאחר שהחותמת מטביעה את הדיו על הנייר, מתגלה שכך בדיוק ולא אחרת מטביעים חותמת גם אם נראה היה הפוך.

חינוך ילדים

חלק מתפקידי ההורים כמחנכי ילדיהם – לעצב בנפשם את 'אומנות המוסריות' שהיא ערך עליון ביהדות ומושרשת בהרבה ממצוות התורה האלוקות. התורה מלמדת את האדם להיות ערכי בחיי היום יום ולעמוד על המשמר באופן מתמיד שלא להיכנס לשגרה במחשבותיו, בדיבוריו ובמעשיו, זוהי אומנות נשגבה ונעלה ביותר, אף שאינה זוכה לפרסום והערכה ומלמד בעיני הבריות. קלקול חינוכי ממדרגה ראשונה הוא לתת לילד אישור והסכמה מההורים להערכה או להערצה לזמר, שחקן, אישיות ציבורית, וכל אחד שמצטיין בשטח טכני, גופני או מדעי וכיו"ב, אם יש לו שחיתות מוסרית בביטוי וליקויים מוסריים בולטים. הדבר זורע בלב הילד מבוכה, הואיל ויסודות דרכו נתונים להערכה מסולפת לאור ההשקפות הרווחות בעולם. על כך לימדנו שלמה המלך בספר משלי (פרק ט"ז): "טוב ארך אפים מגיבור, ומושל ברוחו בלוחד עיר". (הרש"ר הירש)